

## RAČUNOVODSKE REŠITVE V VZAJEMNIH SKLADIH

### *A. Uvod*

Ta standard je povezan s temeljnimi slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) in s SRS 31 - Računovodske rešitve v bankah. Obravnava posebnosti računovodskih rešitev v vzajemnih skladih in sestavljanje računovodskih izkazov zanje. Posebej se opira na SRS 31 - Računovodske rešitve v bankah. Ureja le tiste posebnosti pri vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter merjenju in izkazovanju poslovnega izida, ki so značilne za vzajemne sklade. Obdeluje

- a) bilanco stanja z opredelitvami posameznih postavk,
- b) izkaz poslovnega izida z opredelitvami posameznih postavk,
- c) izkaz finančnega izida,
- č) dodatek k računovodskim izkazom in
- d) posebnosti prevrednotovanja.

Opredeljuje ključne pojme in vsebuje tudi pojasnila.

Ta standard se opira na mednarodni računovodski standard (MRS) 25 - Obračunavanje finančnih naložb -, MRS 30 - Razkritja v računovodskih izkazih bank in podobnih finančnih inštitucij -, MRS 31 - Računovodsko poročanje o deležih v skupnih podvigih -, MRS 32 - Finančni inštrumenti - razkrivanje in predstavljane -, MRS 36 - Oslabitev sredstev -, MRS 37 - Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva - ter MRS 39 - Finančni inštrumenti - pripoznavanje in merjenje.

Glede vrednotenja v bilanco stanja in izkaz poslovnega izida zajetih postavk je treba smiselno upoštevati SRS 1-19 in ustrezne mednarodne računovodske standarde, glede finančnega izida, proučevanja (analiziranja) in informiranja pa SRS 27-30.

V tem standardu predpisane oblike izkazov so namenjene računovodskemu poročanju za poslovne potrebe. Oblike poročanja za davčne in statistične potrebe urejajo drugi predpisi.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvami ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) in Uvodom v slovenske računovodske standarde (2002).

### *B. Standard*

**38.1.** Računovodski izkazi vzajemnega sklada morajo vsebovati informacije o nakupih in prodajah, naložbah, obveznostih, poslovnem izidu in delitvi dobička za obravnavano obdobje ter premoženju na koncu tega obdobja. Ti računovodski izkazi so

- a) bilanca stanja,
- b) izkaz poslovnega izida,
- c) izkaz finančnega izida ter
- č) dodatek k računovodskim izkazom, ki vsebuje
  - opis uporabljenih temeljnih računovodskih usmeritev,
  - pojasnila posameznih rešitev in vrednotenj,
  - izkaz premoženja ter
  - izkaz pomembnejših sprememb premoženja.

**38.2.** Vzajemni sklad vodi poslovne knjige po načelih dvostavnega knjigovodstva. Konte razčlenjuje skladno s kontnim načrtom, ki ga predpiše Slovenski inštitut za revizijo, in svojimi potrebami.

### ***a) Bilanca stanja***

**38.3.** Bilanca stanja ima najmanj te postavke:

## **I. Sredstva**

### **1. Denarna sredstva**

### **2. Kratkoročni vrednostni papirji**

#### **a) Vrednostni papirji domačih izdajateljev**

- Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev
  - Državni vrednostni papirji
  - Izpeljani (izvedeni) finančni inštrumenti
  - Vrednostni papirji drugih izdajateljev
- Vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev
  - Državni vrednostni papirji
  - Izpeljani (izvedeni) finančni inštrumenti
  - Vrednostni papirji drugih izdajateljev

#### **b) Vrednostni papirji tujih izdajateljev**

- Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev
  - Državni vrednostni papirji
  - Izpeljani (izvedeni) finančni inštrumenti
  - Vrednostni papirji drugih izdajateljev
- Vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev
  - Državni vrednostni papirji
  - Izpeljani (izvedeni) finančni inštrumenti
  - Vrednostni papirji drugih izdajateljev

### **3. Dolgoročni vrednostni papirji**

#### **a) Vrednostni papirji domačih izdajateljev**

- Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem borznem trgu vrednostnih papirjev
  - Delnice
  - Obveznice
    - Državne obveznice
    - Obveznice mest, občin in podobne
    - Obveznice gospodarskih družb
  - Drugi vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem borznem trgu vrednostnih papirjev
- Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem prostem trgu vrednostnih papirjev
  - Delnice
  - Obveznice
    - Državne obveznice
    - Obveznice mest, občin in podobne

- Obveznice gospodarskih družb
- Drugi vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem prostem trgu vrednostnih papirjev
- Vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev
  - Delnice
  - Obveznice
    - Državne obveznice
    - Obveznice mest, občin in podobne
    - Obveznice gospodarskih družb
  - Drugi vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev

b) Vrednostni papirji tujih izdajateljev

- Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev
  - Delnice
  - Obveznice
    - Državne obveznice
    - Obveznice mest, občin in podobne
    - Obveznice gospodarskih družb
  - Drugi vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev

c) Drugi vrednostni papirji

#### 4. **Dani depoziti**

a) Dani kratkoročni depoziti

- pravnim osebam s sedeži v Republiki Sloveniji
- pravnim osebam s sedeži zunaj Republike Slovenije

b) Dani dolgoročni depoziti

- pravnim osebam s sedeži v Republiki Sloveniji
- pravnim osebam s sedeži zunaj Republike Slovenije

#### 5. **Terjatve**

- a) Terjatve za prodane vrednostne papirje
- b) Terjatve za prodane investicijske kupone
- c) Terjatve do družbe za upravljanje
- č) Terjatve za obresti in dividende
- d) Druge terjatve iz poslovanja

#### 6. **Aktivne časovne razmejitve**

Skupaj sredstva (od 1 do 6)

Zunajbilančna sredstva

## II. **Obveznosti do virov sredstev**

### 1. **Kratkoročne obveznosti**

- a) Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev
- b) Obveznosti iz odkupa investicijskih kuponov
- c) Obveznosti za plačilo davkov
- č) Obveznosti do družbe za upravljanje
- d) Obveznosti do banke skrbnice
- e) Druge obveznosti

2. **Pasivne časovne razmejitve**
3. **Rezervacije**
4. **Čisti neiztrženi dobički pri naložbah**
5. **Investicijski kuponi**
  - a) Vplačani investicijski kuponi
  - b) Prevrednotovalni popravek investicijskih kuponov
  - c) Preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz prejšnjih obračunskih obdobj
  - č) Nerazdeljeni čisti dobiček ali čista izguba obračunskega obdobja

Skupaj obveznosti do virov sredstev (od 1 do 5)

Zunajbilančne obveznosti do virov sredstev

**38.4.** V bilanci stanja se izkazujejo podatki v dveh stolpcih: v prvem na dan, na katerega se sestavi, v drugem pa na koncu prejšnjega obračunskega obdobja. Izkazujeta se tudi sestavi sredstev in obveznosti do njihovih virov.

**38.5.** V bilanci stanja se izkazujejo postavke po nakupni vrednosti. Vrednotijo se po dnevni tržni oziroma udenarljivi vrednosti, razen v primerih skupnega ovrednotenja.

**38.6.** Postavka sredstev Denarna sredstva zajema gotovino in druga denarna sredstva.

**38.7.** Postavka sredstev Kratkoročni vrednostni papirji zajema vse naložbe v kratkoročne vrednostne papirje; ti so domači in tuji. Izkazovati jih je mogoče enako kot dolgoročne vrednostne papirje.

Obrestovani vrednostni papirji se izkazujejo z obrestmi vred v skladu s pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji vrednostnih papirjev. Diskontirani kratkoročni vrednostni papirji se obravnavajo enako kot tisti, ki prinašajo obresti. Izkazujejo se po diskontirani nominalni vrednosti z obrestmi vred v skladu s pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji vrednostnih papirjev.

**38.8.** Postavka sredstev Dolgoročni vrednostni papirji zajema vse naložbe v dolgoročne vrednostne papirje na dan, na katerega se sestavi bilanca stanja.

Obveznice, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se izkazujejo v neodplačani nominalni vrednosti, pomnoženi z borznim tečajem ali tečajem prostega trga, in v skladu s pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji obveznic. Tako dobljeni vrednosti se prištejejo tudi obresti, izračunane v skladu s pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji obveznic.

Obveznice, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se vrednotijo po nominalni vrednosti oziroma nakupni ceni, če je ta nižja. Prvi ali drugi se prištejejo obresti, izračunane v skladu s pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji obveznic.

Brezkuponske obveznice se obravnavajo enako kot obrestovane obveznice. Izkazujejo se po diskontirani nominalni vrednosti, dnevno pa se obrestujejo v skladu s pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji obveznic.

Prednostne delnice z nespremenljivimi dividendami, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se izkazujejo enako kot obveznice, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Prednostne delnice z nespremenljivimi dividendami, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se izkazujejo enako kot delnice, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Udeležbene prednostne delnice se izkazujejo enako kot navadne delnice.

Navadne delnice, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se izkazujejo po zadnjem dnevnem tečaju.

Navadne delnice, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se izkazujejo po knjigovodski vrednosti v zadnjem objavljenem letnem obračunu oziroma po nakupni ceni, če je ta nižja.

Drugi vrednostni papirji se izkazujejo po borznem tečaju ali tečaju prostega trga oziroma po udenarljivi vrednosti. V drugih primerih se izkazujejo po nakupni vrednosti, razen v primerih skupnega ovrednotenja.

**38.9.** Če upravljavec vzajemnega sklada na podlagi ocene pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij ugotovi, da je knjigovodska vrednost posameznega vrednostnega papirja, s katerim se ne trguje ali se z njim trguje neredno, premajhna ali prevelika, se lahko odloči za skupno ovrednotenje.

Pri skupnem ovrednotenju se tak vrednostni papir izkaže po ocenjeni vrednosti. Če je ocenjena vrednost večja od knjigovodske, se razlika izkaže kot neiztrženi dobiček pri naložbi. Če je ocenjena vrednost manjša od knjigovodske, se za razliko oblikuje popravek vrednosti vrednostnega papirja.

**38.10.** Postavka sredstev Dani depoziti zajema depozite pri bankah in drugih finančnih organizacijah. Kratkoročni in dolgoročni depoziti se spremljajo ločeno; zanje se dnevno obračunavajo obresti.

**38.11.** Postavka sredstev Terjatve zajema terjatve do posrednikov za prodane vrednostne papirje, terjatve za prodane investicijske kupone vzajemnega sklada, terjatve do družbe za upravljanje, terjatve za obresti in dividende ter druge terjatve iz poslovanja. Terjatve se izkazujejo nepobotane z morebitnimi obveznostmi do istih pravnih ali fizičnih oseb. Izkazujejo se v izterljivi velikosti z obračunanimi obrestmi do dneva, na katerega se sestavi bilanca stanja.

**38.12.** Postavka obveznosti Kratkoročne obveznosti zajema obveznosti do posrednikov za kupljene vrednostne papirje, obveznosti za kupljene investicijske kupone, obveznosti za obračunane in neplačane davke, obveznosti do družbe za upravljanje in druge obveznosti. Obveznosti se izkazujejo nepobotane z morebitnimi terjatvami do istih pravnih ali fizičnih oseb. Izkazujejo se z obračunanimi obrestmi.

**38.13.** Postavka obveznosti Rezervacije zajema vnaprej vračunane stroške tveganja v zvezi z naložbami. Vzajemni sklad lahko glede na tveganje v zvezi z obveznicami in delnicami z nespremenljivimi dividendami oblikuje rezervacije do 5% skupne vrednosti vseh obveznic in delnic z nespremenljivimi dividendami. Način oblikovanja in črpanja rezervacij mora biti določen v prospektu vzajemnega sklada.

Rezervacije se morajo razkriti v dodatku k računovodskim izkazom.

Rezervacije se lahko oblikujejo le na podlagi skupnega ovrednotenja ter ocene tveganja v zvezi z obveznicami in delnicami z nespremenljivimi dividendami.

**38.14.** Postavka obveznosti Čisti neiztrženi dobički pri naložbah zajema pozitivno razliko med vsemi neiztrženimi dobički pri naložbah ter vsemi neiztrženimi izgubami pri naložbah vzajemnega sklada.

Neiztrženi dobiček pri naložbi je posledica povečanja tržne vrednosti naložbe ali povečanja knjigovodske vrednosti naložbe zaradi ocene vrednosti (skupnega ovrednotenja) posamezne dolgoročne oziroma kratkoročne naložbe, ne pa obračunanih obresti ali drugih donosov, in še ni udenarjen.

Neiztržena izguba pri vrednostnem papirju je posledica zmanjšanja tržne vrednosti posamezne dolgoročne oziroma kratkoročne naložbe.

Presežek neiztrženih izgub pri naložbah nad neiztrženimi dobički pri naložbah se izkazuje med odhodki v izkazu poslovnega izida kot čista neiztržena izguba pri naložbah.

Presežek neiztrženih dobičkov pri naložbah nad neiztrženimi izgubami pri naložbah se izkazuje v bilanci stanja kot čisti neiztrženi dobiček pri naložbah.

Če vzajemni sklad izkaže v izkazu poslovnega izida čisto neiztrženo izgubo pri naložbah, se v naslednjem obračunskem obdobju neiztrženi dobički oziroma neiztržene izgube izračunavajo glede na vrednost naložb na zadnji dan prejšnjega obračunskega obdobja.

### **38.15. Postavka obveznosti Investicijski kuponi zajema**

- vplačane investicijske kupone, ki kažejo zmnožek števila vplačanih investicijskih kuponov z njihovo povprečno prodajno ceno, zmanjšan za vračunani sproti čisti dobiček ali povečan za vračunano sproti čisto izgubo, brez davkov in opravnin (provizij);
- prevrednotovalni popravek, ki izkazuje zbirni (kumulativni) učinek prevrednotenja vseh postavk investicijskih kuponov;
- preneseni čisti dobiček ali preneseno čisto izgubo iz prejšnjih obračunskih obdobj in
- nerazdeljeni čisti dobiček ali čisto izgubo obravnavanega obračunskega obdobja od začetka obračunskega obdobja do dneva, na katerega sestavijo računovodski izkazi, zmanjšan(o) za izplačane dividende.

## ***b) Izkaz poslovnega izida***

### **38.16. Izkaz poslovnega izida ima najmanj te postavke:**

1. Prihodki od obresti
2. Prihodki od dividend
3. Iztrženi dobički pri naložbah
4. Drugi prihodki
5. Skupaj prihodki (od 1 do 4)
6. Odhodki v zvezi z družbo za upravljanje
7. Čiste neiztržene izgube pri naložbah
8. Iztržene izgube pri naložbah
9. Odhodki za oblikovanje rezervacij
10. Odhodki za popravke vrednosti naložb
11. Odhodki v zvezi s posredovanjem vrednostnih papirjev
12. Vsak drug odhodek, ki presega 5% vseh odhodkov
13. Drugi odhodki
14. Skupaj odhodki (od 6 do 13)
15. Dobiček ali izguba (5 – 14)
16. Davek od dobička
17. Čisti dobiček (15 – 16)
18. Izenačenje prihodka za prodane investicijske kupone
19. Izenačenje prihodka za kupljene investicijske kupone
20. Čisti dobiček za razdelitev
  - a) Že razdeljeni čisti dobiček za razdelitev
  - b) Še ne razdeljeni čisti dobiček za razdelitev
21. Nerazdeljeni čisti dobiček (17 + 18 – 19 – 20)
22. Čisti dobiček na investicijski kupon glede na število investicijskih kuponov na dan sestavitve bilance stanja

### **38.17. Postavke od 20 do 22 se izpolnjujejo le v letnem računovodskem izkazu.**

**38.18.** Izkaz poslovnega izida prikazuje zneske v dveh stolpcih: v prvem uresničene podatke v obravnavanem obračunskem obdobju in v drugem uresničene v enakem prejšnjem obračunskem obdobju. Informacije za prejšnje obračunsko obdobje se ne preračunajo.

**38.19.** Postavka Prihodki od obresti zajema obračunane obresti od vseh terjatev in vrednostnih papirjev do dneva, na katerega se sestavi izkaz poslovnega izida; ob nakupu naložbe, v katero so že vračunane obresti, se prikažejo kot prihodek in v isti velikosti tudi kot odhodek.

**38.20.** Postavka Prihodki od dividend zajema

- obračunane nespremenljive dividende na prednostne delnice do dneva, na katerega se sestavi izkaz poslovnega izida; ob nakupu naložbe, v katero so že vračunane nespremenljive dividende, se prikažejo kot prihodek in v isti velikosti tudi kot odhodek;
- obračunane dividende od začetka obračunskega obdobja; dividenda se obračuna na dan prenehanja pravice do njenega izplačila.

**38.21.** Postavka Iztrženi dobički pri naložbah zajema vse pozitivne razlike med prodajno ceno prodanih naložb in njihovo nakupno ceno oziroma vrednostjo na zadnji dan obračunskega obdobja. V primeru čiste neiztržene izgube pri naložbah v prejšnjem obračunskem obdobju se kot nakupna cena upoštevajo vrednosti naložb na zadnji dan prejšnjega obračunskega obdobja.

Za vrednost iztrženih dobičkov pri naložbah se zmanjša vrednost neiztrženih dobičkov pri naložbah.

V primeru prodaje dela vrednostnih papirjev iste izdaje, kupljenih v različnih obdobjih, se neiztrženi dobiček pri naložbi spremeni v iztrženega v deležu, ki je enak deležu prodanih vrednostnih papirjev v vseh kupljenih iste izdaje (vrednotenje zalog vrednostnih papirjev po povprečnih cenah).

**38.22.** Postavka Drugi prihodki zajema druge prihodke vzajemnega sklada, med njimi tudi morebitna zmanjšanja vračunanih rezervacij in odpravo popravkov vrednosti naložb.

**38.23.** Postavka Odhodki v zvezi z družbo za upravljanje zajema opravnino (provizijo), obračunano družbi za upravljanje za obdobje od začetka obračunskega obdobja do dneva, na katerega se sestavi izkaz poslovnega izida.

**38.24.** Postavka Čiste neiztržene izgube pri naložbah zajema znesek, ki je v skladu s SRS 38.14 odhodek za poslovanje. V primeru čiste neiztržene izgube pri naložbah v prejšnjem obračunskem obdobju se kot nakupne cene upoštevajo vrednosti naložb na zadnji dan tega obračunskega obdobja.

**38.25.** Postavka Iztržene izgube pri naložbah zajema vse negativne razlike med prodajno ceno prodanih naložb in njihovo nakupno ceno oziroma vrednostjo na zadnji dan prejšnjega obračunskega obdobja.

**38.26.** Postavka Odhodki za oblikovanje rezervacij zajema vnaprej vračunane stroške tveganj v zvezi z obveznicami in delnicami z nespremenljivimi dividendami oblikovane rezervacije v obravnavanem obračunskem obdobju.

**38.27.** Postavka Odhodki za popravke vrednosti naložb zajema razliko med knjigovodsko vrednostjo posamezne naložbe in njeno ocenjeno iztržljivo vrednostjo.

**38.28.** Postavka Odhodki v zvezi s posredovanjem vrednostnih papirjev zajema stroške posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev, ki se po zakonu lahko štejejo za stroške vzajemnega sklada.

**38.29.** Postavka Vsak drug odhodek, ki presega 5% vseh odhodkov, zajema posamezno vrsto odhodkov, katere znesek presega 5% vseh odhodkov.

**38.30.** Postavka Drugi odhodki zajema druge odhodke vzajemnega sklada, med njimi tudi izredne odhodke kot posledico prevrednotenja investicijskih kuponov.

**38.31.** Postavka Davek od dobička zajema obveznost za davek od dobička vzajemnega sklada.

**38.32.** Postavki Izenačevanje prihodka za prodane investicijske kupone in Izenačevanje prihodka za kupljene investicijske kupone zajemata povečanje dobička pri prodaji investicijskih kuponov in zmanjšanje dobička pri nakupu investicijskih kuponov.

### ***c) Izkaz finančnega izida***

**38.33.** Izkaz finančnega izida ima najmanj sledeče postavke:

- Začetno stanje denarnih sredstev vzajemnega sklada
- + Pritoki pri prodaji investicijskih kuponov vzajemnega sklada
- Odtoki pri nakupu investicijskih kuponov vzajemnega sklada
- + Prevrednotenje nerazdeljenega čistega dobička
- Dobiček, izplačan med obračunskim obdobjem
- = Čisti pritoki pri širitvi poslovanja
- + Pritoki pri prodaji naložb
- Odtoki pri nakupu naložb
- ± Sprememba rezervacij
- ± Sprememba terjatev, obveznosti in časovnih razmejitev
- ± Sprememba čistega neiztrženega dobička pri naložbi
- = Čisti pritoki pri upravljanju premoženja
- + Nerazdeljeni čisti dobiček
- = Končno stanje denarnih sredstev vzajemnega sklada

Vzajemni sklad lahko postavke v stopenjskem izkazu še bolj razčleni.

### ***č) Dodatek k računovodskim izkazom***

#### ***Uporabljene temeljne računovodske usmeritve***

**38.34.** V zvezi z uporabljenimi temeljnimi računovodskimi usmeritvami pri sestavljanju računovodskih izkazov vzajemnega sklada je treba v dodatku

- a) opisati posebnosti vrednotenja premoženja vzajemnega sklada,
- b) opisati posebnosti vrednotenja vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev ali pa so nelikvidne oziroma je njihovo izplačilo odloženo, ter
- c) pojasniti posamezne rešitve in načine vrednotenja.

#### ***Pojasnila posameznih rešitev in vrednotenj***

**38.35.** Pojasnila posameznih rešitev in vrednotenj morajo vsebovati vsaj

- 1. informacijo o številu investicijskih kuponov na koncu obdobja, na katero se nanašajo računovodski izkazi, in obrazložitev osnove za izračun povprečne vrednosti sredstev vzajemnega sklada;
- 2. informacijo o učinku skupnih ovrednotenj in vrsti naložb, pri katerih je bil ta način ovrednotenja uporabljen;
- 3. pregled uporabljenih inštrumentov za zmanjšanje tveganja na področju tečajev in obresti;
- 4. podatek o zastavljenih vrednostnih papirjih;
- 5. pojasnilo o davčni stopnji in vplivu davkov na izkaz poslovnega izida;

6. informacijo o oblikovanju popravkov vrednosti naložb;
7. pojasnilo o načinu oblikovanja rezervacij;
8. informacijo o številu večjih nakupov ali večjih prodaj investicijskih kuponov;
9. specifikacijo drugih obveznosti v bilanci stanja;
10. informacijo o morebitnih dogodkih po dnevu, na katerega se sestavi bilanca stanja, ki vplivajo na razumevanje računovodskih izkazov;
11. učinek nakupov investicijskih kuponov pred razdelitvijo dobička in učinek prodaj investicijskih kuponov po njej ter nasprotno;
12. druga pojasnila na zahtevo pristojnih organov.

### ***Izkaz premoženja***

**38.36.** Izkaz premoženja vzajemnega sklada vsebuje pregled naložb v vrednostne papirje ali/in druge finančne instrumente, in sicer po

- številu za posameznega izdajatelja,
- kakovosti (glede na to, ali se z njimi trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev ali ne) ter
- tržni vrednosti in odstotku v primerjavi z vsemi sredstvi vzajemnega sklada (10 največjih naložb).

Če terjatve in depoziti presegajo 20% naložb, jih je treba prikazati v posebnem pregledu.

### ***Izkaz pomembnejših sprememb premoženja***

**38.37.** Izkaz pomembnejših sprememb premoženja vsebuje nakupe ali/in prodaje vrednostnih papirjev, ki sodijo med deset največjih v prejšnjem obdobju.

## ***d) Posebnosti prevrednotovanja***

**38.38.** Delnice domačih izdajateljev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se prevrednotujejo z indeksom rasti evra.

Prevrednotenje investicijskih kuponov in delnic domačih izdajateljev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, se ne opravlja, če se v prejšnjem koledarskem letu tečaj evra do tolarja poveča za manj kot 5,5%.

## ***C. Opredelitve ključnih pojmov***

**38.39.** V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in tako opredeliti ustrezne pojme.

- a) **Vzajemni sklad** je premoženje, ki se oblikuje z zbiranjem denarnih sredstev in njihovim naložbenjem (investiranjem) v prenosljive vrednostne papirje.
- b) **Upravljavec vzajemnega sklada - družba za upravljanje** je gospodarska družba, ki se ustanovi izključno za upravljanje vzajemnega sklada.
- c) **Kratkoročni vrednostni papirji (kratkoročne vrednostnice)** so vrednostni papirji, ki zapadejo v plačilo v letu dni od dneva izdaje.
- č) **Dolgoročni vrednostni papirji (dolgoročne vrednostnice)** so vrednostni papirji, ki zapadejo v plačilo po letu dni od dneva izdaje.

- d) **Dan prenehanja pravice do izplačila dividende** je prvi dan, ko kupci delnic niso več upravičeni do izplačila dividend.
- e) **Dnevni tečaj** je enotni borzni tečaj oziroma enotni tečaj, oblikovan na organiziranem prostem trgu.
- f) **Knjigovodska vrednost delnice** je znesek, ki se dobi, če se od celotnega kapitala podjetja odšteje njegov popravek, izkazan v bilanci stanja, razlika pa deli s številom izdanih delnic, zmanjšanim za število nevplačanih in lastnih delnic.
- g) **Nakupna cena** je cena enote vrednostnega papirja oziroma naložbe, po kateri jo vzajemni sklad plača. Vsebuje morebitni prometni davek, ne pa opravnine (provizije) borznega posrednika.
- h) **Prodajna cena** je cena enote vrednostnega papirja oziroma naložbe, ki jo vzajemni sklad doseže na trgu.
- i) **Skupno ovrednotenje** je ovrednotenje naložbe vzajemnega sklada, ki ga soglasno opravijo pooblaščen revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij in upravitelj vzajemnega sklada.
- j) **Izenačenje prihodka** je izenačenje, potrebno pri nakupu investicijskih kuponov v obravnavanem obračunskem obdobju. Naložbenik (investitor) plača investicijski kupon po ceni, v kateri je poleg osnovnega kapitala zajet tudi sprotni dobiček vzajemnega sklada. Ta del plačila je torej treba zaradi vpliva na dobiček za razdelitev obravnavati posebej. Če naložbenik (investitor) udenari investicijski kupon, je v izplačilu poleg osnovnega kapitala zajet tudi sprotni dobiček. Ta del plačila je treba zaradi vpliva na dobiček za razdelitev obravnavati posebej.

## **Č. Pojasnila**

**38.40.** Pojasnila iz SRS 24 - Oblike bilance stanja za zunanje poslovno poročanje -, SRS 25 - Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje - in SRS 31 - Računovodske rešitve v bankah - se uporabljajo tudi v vzajemnih skladih, če v teh pojasnilih ni določeno drugače.

**38.41.** Dnevne obrestne mere se izračunavajo na konformni način, če pogoji, ki jih določi izdajatelj pri izdaji obveznic, ne določajo drugače.

**38.42.** Dnevna vrednost naložbe s stalno donosnostjo se izračuna tako, da se nakupni oziroma tržni nominalni vrednosti naložbe najprej prišteje morebitno pogodbeno prevrednotenje od dneva nakupa, nato pa se ji prištejejo še pogodbeno določene obresti za obdobje od dneva nakupa oziroma zadnjega izplačila obresti do dneva, na katerega se sestavi računovodski izkaz. Pri pogodbeno določenem prevrednotenju z rastjo cen življenjskih potrebščin obravnavanega meseca se za dneve obravnavanega meseca uporablja stopnja, ki je izračunana kot dnevno povprečje rasti cen življenjskih potrebščin zadnjih treh mesecev.

**38.43.** Povprečno število delnic oziroma investicijskih kuponov se računa glede na dnevna stanja v obravnavanem obdobju.

**38.44.** Za uvrstitev vrednostnega papirja na borzni trg se šteje uvrstitev vrednostnega papirja na organiziran borzni trg. Za uvrstitev vrednostnega papirja na prosti trg se šteje uvrstitev vrednostnega papirja na organiziran prosti trg.

**38.45.** Pri ovrednotenju vrednostnega papirja s ceno na organiziranem borznem trgu ali s ceno na organiziranem prostem trgu se upošteva enotni borzni tečaj oziroma enotni tečaj prostega trga. Vrednostni papirji tujih izdajateljev se vrednotijo po najnižjem nakupnem tečaju na borzah in organiziranih prostih trgih, na katerih se z njimi trguje.

**38.46.** Če je v prospektu vzajemnega sklada predvidena možnost delitve dobička sredi obračunskega obdobja, mora vzajemni sklad pred tem sestaviti bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in dodatek k računovodskim izkazom. Sestavna dela tega dodatka sta izkaz premoženja ter pojasnila posameznih rešitev in vrednotenj, če se razlikujejo od tistih v prejšnjem obračunskem obdobju.

### ***D. Datuma sprejetja in začetka uporabe***

**38.47.** Ta standard je sprejel strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 12. oktobra 2001. Minister za finance je dal soglasje k njemu. Vzajemni skladi ga začnejo uporabljati s 1. januarjem 2002. Z uveljavitvijo tega standarda preneha veljati SRS 38 - Računovodske rešitve v vzajemnih skladih (1993).